

Kommunal- og moderniseringsdepartementet v/ Cæcilie Riis
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato: 02.03.2016
Deres ref.:
Vår ref.: 2016/3360 JORNING

Skisse til samarbeidsprosjekt mellom Jur Fak og KMD og DIFI om klarspråk i jusundervisning og rettsforskning

I

Jeg viser til møtet avholdt 18. februar 2016 mellom representanter for Det juridiske fakultet i Oslo, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Direktoratet for forvaltning og IKT. Formålet var om og hvordan prosjektet Klarspråk i jusutdanningen kunne institusjonaliseres ved Det juridiske fakultet. Det var enighet mellom samtalepartnerne om at dette var et svært viktig prosjekt, både juridisk og politisk i vid forstand. Det juridiske fakultetet uttrykte at det gjerne bidro til å sette temaet mer systematisk på dagsorden, i undervisning og i forskning.

På grunnlag av tidligere møter ga DIFI løfte om å gi bidrag til masteravhandlende studenter som skrev innen Klarspråk – temaer. Fra fakultetets side foreligger det allerede en lang liste av relevante temaer for studentene som skal skrive masteravhandlinger, med tilknyttede veiledere. Fakultetet lovte også at det skulle formidle disse temaene på de arenaer der dette var naturlig. Det kommende seminaret om Klarspråk 8. mars ved fakultetet inngikk i dette.

På møtet ble det tatt opp på hvilken måte KMD mer aktivt kunne gi bidrag til at Klarspråk får en plass i jusutdanning og forskning. Siden tematikken i Klarspråk er av generell art må det arbeides på flere måter og nivåer for at formålet skal få reell innvirkning på undervisning og forskning.

Fakultetet pekte på at det var forskjellig praksis for hvordan departementer kan gi bidrag til fakultetets forskning. Mest relevant faglig er professoratet til Inge Lorange Backer som hadde lovgivingslære som tema. Dette professoratet ble først finansiert av JD i flere år før det så ble overtatt av Jur Fak. Dette er en interessant og vanlig modell for eksterne initiativtakere som innebærer en reell deling av utgiftene over tid. En ulempe er at finansiering av utelukkende professoratet vil gjøre selve miljøbygging innen undervisning og forskning noe usikker. En annen

Studieseksjonen
Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 OSLO
Kontoradr.:

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

modell som for tiden finnes ved fakultetet er at departementet går inn med betydelig satsinger på ett bestemt felt med både professorat og midler til stipendiater og post doc'er. Jeg viser her til Arfa (= Arbeidsrettslig fagutvikling) som er et tiårig prosjekt finansiert direkte over statsbudsjettet. Se <http://www.jus.uio.no/ifp/forskning/prosjekter/arfa/index.html>).

II

Det juridiske fakultetet kan uten tvil si at jo større satsing departementet vil ha på Klarspråk desto mer innvirkende effekt vil prosjektet få på fakultetets undervisning og forskning. Et relativt lite tidsavgrenset prosjekt vil neppe sette spor etter seg. Dette følger av tematikken selv: Satsing for å integrere og forankre klarspråk i jusutdanningen, å institusjonalisere at enkel og tydelig språkføring blir viktig for jurister, vil kreve arbeid på flere nivåer. Den enkelte borger må kunne forstå både hva jurister sier og hva det som står i loven betyr. Men det finnes åpenbart ingen direkte vei for å komme dit. Dessuten er alle klar over at de finnes mange viktige hensyn og verdier som er integrert i jusfaget og som alle er legitime hver for seg. Prioriteringene og kampen om oppmerksomhet er derfor krevende. Hvis en ny målsetting, som Klarspråk, skal ha håp om bli integrert i jusutdannelsen på en varig og fruktbar måte, må dette skje med tydelige virkemidler.

Så langt kan vi oppsummere formålene:

- 1) Klarspråk må bli en del av undervisningen i det enkelte fag. Studentene må lære å opptre med bevissthet om klart juridisk språk og de må tilegne seg ferdigheter om hva dette betyr i praksis. Dette innebærer at lærere må få kurs i temaet og få metodiske midler til å gjøre dette på en effektiv måte.
- 2) Temaer innenfor Klarspråk må være et satsingsområde overfor avhandlingsskrivende studenter. Fakultetet må kunne tilby god veiledning og studentstipend. Dette er nødvendig dels for å løfte utvalgte studenter et ekstra hakk, men dels også for å få frem kandidater som senere kan gå videre som stipendiater. Derfor bør DIFI tenke seg at den ordningen de finansierer i år bør skje over flere år.
- 3) Minst én stipendiat bør på ethvert tidspunkt skrive doktoravhandling innenfor området. Bare hvis det finnes former for kontinuitet om en satsing over flere år (f.eks. med en ny stipendiat hvert 4 år og med post doc) kan det bli virksomme miljøer som har betydning utover det selv. Dette vil over tid bidra til varig kunnskapsoppbygging, aktivitet og dynamikk.

4) Satsingen må være forankret på professor-nivå, slik at én dedikert professor holder trådene sammen og aktivt søker ytterligere finansiering fra eksterne kilder.

Som en reell satsing foreslår fakultetet etter dette denne tredelte budsjettpakken

1) Ett professorat/1. amanuensis i lovgivningslære/juridisk metode *med plikt til å undervise og forske i klarspråk-tematikk*. Plikten vil omfatte veiledning av yngre forskere og plikt til å bygge opp forskningsmiljø. Plikten vil også innebære kontakt med relevante tverrfaglige miljøer ved UiO og andre steder som kan bidra til klarspråk-utviklingen.

Professorer er fast ansatt. Ved satsing innenfor nye områder eksisterer det en praksis for ekstern finansiering de første 5-10 år, hvoretter fakultetet tar over og viderefører stillingen. Dette er en fin ordning som forplikter begge parter. Fakultetet forplikter seg til å utlyse stillingen som snart som mulig og ved tilsagn og finansiering vil dette kunne skje i løpet av 2016 og tilsetting i 2017.

Kostnaden vil være ca kr 2.00 millioner i året.

2) Det settes av penger til 2-3 stipendiater over en ti-årsperiode. Fakultetet forplikter seg til å finne stipendiater som vil arbeide innenfor relevant tematikk. En stipendiatstilling varer i tre år og koster kr. 1.1 millioner per år. Fakultetet vil finansiere et ytterligere fjerde år per stipendiat, forutsatt at stipendiatene kan undervise innenfor fakultetets obligatoriske fag. Fakultetet lover at det vil utlyse stillinger så snart som overhodet mulig og vil påskynde prosessene innenfor rammen av saksbehandlingsregler.

3) Det settes av penger til miljøoppbyggende tiltak som vi kan kalle et forum for klarspråk i jusutdanning og forskning. Dette skal være et tverrfaglig og studentintegrerende forum. For å drifte dette per år ber vi om kr. 100.000 i året.

Jeg håper at denne skissen kan gi grunnlag for ytterligere samtaler.

Med vennlig hilsen

Dag Michalsen

Dekan, Det juridiske fakultet i Oslo

Julie Orning

Seksjonssjef studieseksjonen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Julie Orning

+4722859806, *julie.orning@jus.uio.no*